

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

17/4258-1

28.08.17

### **Høring - utvidet bruk av leiefartøy i åpen gruppe**

Departementet sender med dette på høring forslag om utvidet bruk av leiefartøy i åpen gruppe.

Mer konkret går forslaget ut på å åpne for at det ved havari og forlis kan gis tillatelse til å benytte leiefartøy i åpen gruppe selv om det havarerte/forliste fartøyet ikke har adgang i lukket gruppe i annet fiskeri. Det er en forutsetning at eier av fartøyet er ført på blad B i fiskermanntallet og har deltatt med fartøyet i åpen gruppe i det eller de aktuelle fiskeriene i minst to av de tre siste avsluttede kalenderår forut for forliset eller havariet.

**Høringsfristen er 9. oktober 2017.**

Les og svar på høringen her: [regjeringen.no/id2568537](http://regjeringen.no/id2568537)

Høringer er åpne, og alle kan sende innspill til oss. Vi ber om at høringssvar sendes inn digitalt ved å bruke skjemaet for høringssvar på [www.regjeringen.no](http://www.regjeringen.no)

#### *Nærmere om høringsforslaget*

Det er et grunnleggende utgangspunkt i havressursloven og deltakerloven at kvoter og fisketillatelser tildeles en bestemt fartøyeier for ett bestemt fartøy. Fartøyeier kan derfor bare drive fiske på de aktuelle kvotene og fisketillatelsene med dette bestemte fartøyet. En konsekvens av dette er at bruk av leiefartøy i utgangspunktet er forbudt.

Fiskeriregelverket åpner i dag likevel for at det kan gis tillatelse til bruk av leiefartøy i to typetilfeller, henholdsvis ved havari/forlis og ved kontrahering av nybygg.

Dispensasjonspraksis har imidlertid hele tiden vært relativt streng fordi en har erfart at leiefartøyordningene i praksis kan brukes til å omgå det generelle forbudet mot å fiske med et annet fartøy enn det som er tildelt kvotene og fisketillatelsene, for eksempel ved at det skjer såkalt skjult kvoteleie. Det stilles blant annet et absolutt vilkår om "vesentlig driftsavbrudd" for tildeling av leiefartøytillatelse i saker om forlis/havari.

Fram til 2017 var det heller ikke adgang for leiefartøy til å delta i åpen gruppe, bare i lukket. Bakgrunnen for dette er at det i åpen gruppe kan delta langt flere fartøy enn i lukket gruppe, og at mange av disse i relativt liten grad deltar i fiske. En åpning for bruk av leiefartøy i åpen gruppe ville således i betydelig større grad enn i lukket gruppe legge til rette for såkalt skjult kvoteleie og uønsket press på kvotegrunnlaget. Det er heller ikke de samme kostnadene ved å etablere seg i åpen gruppe som i lukket gruppe, og fartøyeier kan derfor ikke med rimelighet ha de samme forventningene om stabilitet i kvotegrunnlaget for det enkelte fartøy.

Den enkelte fartøyeier som opplever havari eller skal finansiere nybygg, vil naturligvis uansett ønske å fiske på hele driftsgrunnlaget til fartøyet som skal erstattes. For vedkommende vil det oppleves som et tap om deler av driftsgrunnlaget ikke kan fiskes på i leiefartøyperioden, selv om det er knyttet til en åpen gruppe.

Dette er bakgrunnen for at departementet i deltakerforskriften for 2017 for første gang åpnet for bruk av leiefartøy i åpen gruppe, men da under forutsetning av at adgang i lukket gruppe i minst ett fiskeri inngår i driftsgrunnlaget. Departementet la vekt på at omgåelsesproblematikken i praksis vil være mindre hvis fartøyet i tillegg har adgang i lukket gruppe i minst ett fiskeri, og en kom derfor etter en helhetsvurdering til at hensynet til den uheldige fartøyeier burde være avgjørende i slike tilfeller.

Departementet ser imidlertid at leiefartøyregelverket fortsatt kan slå urimelig ut for aktører som bare har adgang i åpen gruppe. Det finnes flere fartøyeiere som bare fisker i åpen gruppe, og de vil kunne bli helt avskåret fra å drive sin næring inntil havarert fartøy er reparert.

Departementet mener at hensynet til den uheldige havarist i slike tilfeller bør veie tyngre enn utfordringene knyttet til omgåelse. Vi foreslår derfor å åpne for bruk av leiefartøy ved havari og forlis i åpen gruppe uavhengig av om driftsgrunnlaget også omfatter adgang i lukket gruppe. Det foreslås at denne nye adgangen forbeholdes fartøyeiere som er heltidsfiskere, dvs. fiskere som er ført på blad B i fiskermanntallet. Det foreslås videre at det stilles krav om at vedkommende har drevet fiske med fartøyet i en viss periode for å begrense omfanget av leiefartøyordningen, for eksempel i minst to av tre siste kalenderår.

*Forslag til endring i deltakerforskriften for 2017:*

Nytt § 48 femte ledd tredje punktum skal lyde:

Uten hensyn til første punktum kan det dessuten gis tillatelse til å benytte leiefartøy i åpen gruppe ved forlis og havari som nevnt i første ledd dersom eier av fartøyet er ført på blad B i fiskermanntallet og eier har deltatt med fartøyet i åpen gruppe i de aktuelle fiskeriene i minst to av tre siste avsluttede kalenderår forut for forliset eller havariet.

Med hilsen

Martin H. Bryde  
avdelingsdirektør

Christian Wormstrand  
seniorrådgiver

*Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.*

**Adresseliste**

|                                                    |                            |      |           |
|----------------------------------------------------|----------------------------|------|-----------|
| Det norske maskinistforbund                        | Postboks 2000 Vika         | 0125 | OSLO      |
| Fiskebåt                                           | Postboks 67                | 6001 | ÅLESUND   |
| Fiskekjøpernes Forening                            | Strandveien 106            | 9006 | TROMSØ    |
| Fiskeridirektoratet                                | Postboks 185 Sentrum       | 5804 | BERGEN    |
| Landsorganisasjonen i Norge                        | Youngsgt. 11               | 0181 | OSLO      |
| Norges Fiskarlag                                   | Postboks 1233 Sluppen      | 7462 | TRONDHEIM |
| Norges Kystfiskarlag                               | Postboks 97                | 8380 | RAMBERG   |
| Norsk nærings- og<br>nytelsesmiddelarbeiderforbund | Postboks 8719 Youngstorget | 0028 | OSLO      |
| Norsk Sjømannsforbund                              | Postboks 2000 Vika         | 0125 | OSLO      |
| Norsk Sjøoffisersforbund                           | Postboks 2000 Vika         | 0125 | OSLO      |
| Norske Sjømatbedrifters<br>Landsforening           | Postboks 639 Sentrum       | 7406 | TRONDHEIM |
| Pelagisk Forening                                  | Slottsgaten 3              | 5003 | BERGEN    |
| Regelrådet                                         | Kartverksveien 21          | 3511 | HØNEFOSS  |
| Sametinget                                         | Ávjovárgeaidnu 50          | 9730 | KARASJOK  |
| Sjømat Norge                                       | Postboks 5471 Majorstuen   | 0305 | OSLO      |